

to ir priuki-
szmunti Sa-
niresy paka-
ry: esy def
rys wertas

u moki; ro-
symokina,
aip gerai i-
zmirszt.

Bukit sweiki, naje, sweiki.

TARADAJKA, dede.

KRAUCZIUS.

Rejk raszitic atsymynes,
Paduot apie krauczu žines

Kurie wys wajkus gazlynas,
In sawo maisza ländyna.

Mazi wajkai wyrus puola,
Lend už peczaus ir už suola,

O jis seucze su merogomis.

Anas bado adatomis.

Tejp ji mili gospadines,
Kajp ir kerdžiu per sekminas

Ir su surin ir su swiestu,

Kad tik gertu, kad tik estu.

Ir jo gizas ne ir szalutu,

Nory kad jo usaj želutu;

Idant želutu dazo duona,

Tepa usus su smetona.

Siuwant kajlus ir sermeigas,

Kada ji paima miegas,

Tas sawo szposus tuo daro,

Izs wyrus merogas suworo.

Tuojaus pradeba triptie,

O maži ant peczaus liptie,

Idant kouj, ne duot mintie,

Tury pats nebagai gintie.

Szokit wiraj pakol jauni,

Ir mergele koł ne gauni,

Dzegusmu wargu moteristes,

Pasydzeugkit iz jaunistes.

Ba ne szokyt per adwenta,

Per gawene muso szwenta.

Per senatwe ir per ligas,

Ir kaip paims amzio miegas.

No Alexoto d. 1 Spala 1888

Brangenses Prieteli Lietuwinkai

Skaitau ne kuruos lietuvių
kuskais laikrasztius nes ne vien
taip ma prie szirdziu ne pryl-

tawes, tai ne
ba be kli-
stus suwys

rit turu kli-
su užmoke-

grabo ne-
be-reika-

pamatys,

mesy ir iż
s.

Kad tu mys-
mei def ma-

as tai butu-

atus inwei-

waike.

ze mane ant
kuk mekle-

i kalbet; ku-

uke nog ma

ai, daugeus

s rebusliko-

sylsetys we-

ba daugeus

tu ta polity-

li szimt ne

tegūl, apie

psu bliniu ir

i, tada bus

pažuresu, ar

ka atsypro-

Szwentus ar

kaip myslju-

izewimus o ir

ba dwy Ni-

elinia o ketu-

s kruszine,

ne reikes.

cita: Wieso

ai be rodos

wyszkai elg-

kuriu kar-

wardus o

Ordalje

ARBA

SUDAI DIEWO.

Wydutyniuose amžiuose tarp
žmoniu buvo wysoki burtai,
ipacz pas mus Lietuwoje ir Lan-
kuose. Noretamdy žmonis da-
tirtie taisybes atsydawynejo ant
paties Diewo, idant Tas, par
stebukla paroditu taisybe. To-
ki sudai wadynos Ordaljom.

Taip žmonis akčai tikejo, jog
rodos Apweida del menko pa-
reikaławymo turejo pasyskubit.
Isz ois přezastes pramine „Ju-
dica Dei“ irda dadawe Ordalja.

Ordaljos buvo kelerokios ir
wysokios. Pyrmutinis buvo
galetis ant szoblu (pawienis).
Tas spasabas buvo prymintas ir
pawelitas wysokuose atsytyki-
muose-katras norejo butie tai-
syngu. Sudas pyrmuse daw-
nejo pawelijima, o katras katra
ingalejo tas likos teus.

Tada tiktai ne pawelijo; ja-
go isz dwieju wienas buvo syl-
pnesnis, arba artimas gimine,
arba apskunstas buvo senas, ar
ba kolieka.

Kada ketino galetis, tai sto-
wejo prie ju urednickas, kurys
parzurynejo, ar ligus gjinkai,
kad saule ir wejes ne wienam
ne parszkaditu: taip pastate
wiena ir antra idant saule akis
ne kaititu. Kailines drapanas
galejo apsywiukt, kiek tik no-
rejo; kojus ir rankos nuogos.
Galejo turetie uždengtuves
(saugas) medines arba sziks-
nines, nes ne gelezines. Galejo
turetie ant krutines geleži ne
be rankowiu. Kada stojo wie-
nas prieszais kita, tarytdawo
tuos žodžius: „Taip man Die-
we padek, pagal taisybe mano.“
Parmusitas arba ronitas, pry-
pažino saw kalte pagal prawa
izduota.

Tankei wienas antra užmuszt-
dawo, tada su paguodone paka-
wotdawo. Jago wienas ant lai-
ko paženklinio ne pribudawo,
tada buvo kaltu ir wysu juo-
niekinio.

Ne kurie pastatidawo in sa-
wo wietu užwaduotoju (zas-
tempca), nes jau tada wysu juo-
niekinio.

Moterym, ir wale buvo su
wirais galetis, jago katras likos
apskelteta.

Tada wiras turejo stotie duo
beje igi juostai, su fazda ranko-
je: moteryske turejo skepetoje
inrysza akmeni. Wiras tada
ja in galejo, jago insytrauke
motery pas sawe in duobe, arba
su fazda parmete, nes muszt su
lahe wale.

Tai wys niekas, nes 1371 m.
žmogus galojos su szunim, už
ponawoimo karalaus Karolaus
V Francuzijo.

Kareivis Aubras de Mont-
vidier likos nužindintas kelone-
je, tiktai jo szuo buvo prie jo.
In keliai menesu po tam, tas
szuo radosy Paryžiuje, in kur
brolis nebaszninko ji pasysga-
beno. Tas szuo pamate ant u-
liczos žmogu - kareivi, tas me-
tesy ant jo kaip padukes ir bu-
tu papjowes, idant ne butu kitu
adgine, isz ko suprato, jog tai
buvo žudintojus de Montvi-
dier'o.

Kada pradejo dasekinet, pra-
dejo ižsyrodit. Tas kareivis
wadynos Macaire; buvo žmogus
pyktu pasyskubimo ir wy-
taikrasztis. Aitsiunciuo
gulinti užmokesi ir prasza-
dant man atsiunstumet ta gaus-
se „Saulė“ ir tai no pyrmuti-
nu numero. Wysu laikrasztis
izsyžadesu, kada „Saulė“ apta-
resu.

O ka, swiedku ne buvo kaip
tas szuo. Wienok brolis už-
musztu ne ateido ir paszauke
Macaire in suda. Kada wysu
sude sedejo, inwede szuni, nes
tas tuojaus sznerwes pastate ir

kaip padukes szoko ant kaklo
žudintojui, jog wos walio ad-
gint.

Nusymine sudžios liepe kal-
tininkui ant rynkos galetis su
szunim, kurys matomai swiecie-
je, pawelijo jam imte žazda de-
apsygimino.

Szuo ingalejo, - szoko ant
krutines ir gerkle sawo priesz-
nikui prakando. Macaire priesz-
smerty pasypažino jog tikrai
jis nužude ir szlowno taisyn-
geuse suda Diewo.

Bandawoimas ugne. (Judicium ignis)
wysaip su ugne
je jeszkotdawo taisybes ir tan-
keuse uživojo.

Apskunstas wienuose mars-
kiuose aplieciute waszku, tu-
rejo eite par liepsna, arba ba-
sas pareit par szeszis arba dwi-
lika inkaitintu noragu, arba
da weła neszt ant nuogos kruti-
nes raudonas anglis, o jago bu-
wo kareiwu, tada dejo ant jo
inkaitita igi raudonumui geleži-
ni pacieriu.

Katras norejo par ugni ižsy-
tai, turejo par tris dienas
rentis prie to: turejo melstis
in pasninkaut; ketwyrtu diena
ejo in bažnicze, ir laike, kada
myszios atsypropinejo, tai ant
szwendtoras kure ugni kuroje
kaitino geležis. Apskunstas po
myszio, prysiege jog ne ira ka-
la, ir pryminejo Szwenczeuse
Komunije. Po tam kunigai
meldesy už ji, ejo drauge su-
juo pas ugni kur weła skaite
exortas ant ugnies arba tu
geleži su kuremus ketino but de-
gintu. Po tam deginosy. Kada
sawo iszskentejo, tada tuojaus
prygulinczei degintas wietas
apryspa i užpeczeti.

Už tryju dienu nuiminejo skar-
rulus, ir jago ne buvo jokio
ženklo sudiegimo, jokios ronos,
tada apkaltintas apsyszauke ne
kaltu. Ir norynt tai ne ira
kimu daigtu, wienok tukstantei
užsylique dejose, jog tai tikrai
buvo ir ne kałtas jokios ronos
ne turetdawo.

Bandawoimas wan-
deniu. Par wandeni dwej-
pai dasekinetos taisybes, su szal-
tu ir werdenzio wandeni.

Apkaltintas turejo isz katyfai-
cio werdancio wandenio isz-
intie ant duggu gulinti akme-
nuka; jago ne nusztu, tada
buvo prypažintas ne kaltu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Suryzdawo pyrma rankas ir
kojus, ir mestdawo in ažera ar-
ba in upę. Jago skendo, tai
buvo ne kaltu. Jago katras
płauke gałuka, tada buvo ka-
łtu.

Pas mus Lietuwoje da ne bus
szimto meto tai nužuretos mo-
terys tankei plukde ipacz kaip
tai wadynas raganomis (!!!) Daug-
iai ne kałtu prywagino; jago
ne nusztu kałtu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Suryzdawo pyrma rankas ir
kojus, ir mestdawo in ažera ar-
ba in upę. Jago skendo, tai
buvo ne kaltu. Jago katras
płauke gałuka, tada buvo ka-
łtu.

Pas mus Lietuwoje da ne bus
szimto meto tai nužuretos mo-
terys tankei plukde ipacz kaip
tai wadynas raganomis (!!!) Daug-
iai ne kałtu prywagino; jago
ne nusztu kałtu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Suryzdawo pyrma rankas ir
kojus, ir mestdawo in ažera ar-
ba in upę. Jago skendo, tai
buvo ne kaltu. Jago katras
płauke gałuka, tada buvo ka-
łtu.

Pas mus Lietuwoje da ne bus
szimto meto tai nužuretos mo-
terys tankei plukde ipacz kaip
tai wadynas raganomis (!!!) Daug-
iai ne kałtu prywagino; jago
ne nusztu kałtu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Suryzdawo pyrma rankas ir
kojus, ir mestdawo in ažera ar-
ba in upę. Jago skendo, tai
buvo ne kaltu. Jago katras
płauke gałuka, tada buvo ka-
łtu.

Pas mus Lietuwoje da ne bus
szimto meto tai nužuretos mo-
terys tankei plukde ipacz kaip
tai wadynas raganomis (!!!) Daug-
iai ne kałtu prywagino; jago
ne nusztu kałtu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Pas mus Lietuwoje da ne bus
szimto meto tai nužuretos mo-
terys tankei plukde ipacz kaip
tai wadynas raganomis (!!!) Daug-
iai ne kałtu prywagino; jago
ne nusztu kałtu. Su szal-
tu wandeniu taip žmonis megino:

Apie 1865 kaledojo, kunigas kaip
Wykarjuszas, klionsztorius kunigu
Marionu W. Gilus kursai da ir
szendie giwas. Pas wieno gaspa-
dorui klausinedams szejminos artiku-
lu tikibes ir kitu katechizmu, užkau-
se pas piemeni esanti pas a gaspa-
driu:-

- Kaip wardas bobutes (mocziutes): Pono Jezus?

Waiks atsake! Taj kunigeline tik asz
bet man rodos kadi wiżno jog buvo
jos wardas S. Ona. Bet kunigeli butu
gerai kad jis pasakitumet, koks bu-
wo wardas mano bebutes- kunigas
patrakne peteis ir twojaus pagires
waikeis atpriejo. O kalednikai
wisi liežuviu prykasdami nietriuojo
juoko.

UZMOKEJO UŽ ŁAJKRASZTI

„S-A-U-L-E“

SZITIE OBYWATELEJ.

M. Bendynskas, isz N. Bos. 1

J. Bakunas, „Mah. Ci. 1

F. Pauluk

Moteryszke

ir jos du wiraj.

(Tykra tejsybe.)

Parasze

D. T. B.

Tolesnys trakus.

Tie žodzei wysus pareme. Wajkai wysy prysyglaude prie motynos; ij sedego kaip nutyrpus ir žurejo in Jurgi idant tas giatu ja.

Jurgis priejo arceu prie Po-wilo ir abudo wirai wienas in kita žurejo.

Błusty Powiaki-atslyepe Jurgis- mano szlubas su Katre ira taisygas; tada kada tawe apsudyjo ant wyso giwenimo, ij likos luosa nog tawes, o asz prie swiedku bažniczoe emeu szluba; Diewas mums dawe ketwerta waikueciu, tai dabar ne tu, ne kunigas paczos nog manes ne atims.

Powiolas baisei nusysipsojo.

Tai pažuresyme-tare ne norynczei-matai, jog ne noru par suda atimtie, tiktai atejaus pats.

Ne atimsy manes niekados- paszauke Katre drebantiu baštu.- Teguł ir pats caras lieptu, tai gausy mane negiwa! Sztai su tuom peilu nusydurtau.

Waikai pamate jog motyna užyskesejo su peilu in sawo krutine, pradejo rekt wysy ger kle.

Oj ka tu cze darai, Katre! - paszauke Jurgis, - kiba iżgą-wes iszneini! ne bijok, niakas mus ne atskris!

Powiolas žurejo in juos, o se ny pageidymai užwire jo gislo-se ir pastanawijo kokiu norynt spasabu iszwerszt Katre no an-tro wiro. Pastanawijo niekam su tuo ne izsyduot ir myslijo, jog jam pasyseks, ir tare weba:

Duo tu pakaju su tai boba-ka tu žurai ant jos žlumbimo.- Klausyk, asz taw duosu už ja du szimtu rublu sydabryniu!

Žmogau! ar tu tury szri-dje Diewa, sztokius žodžius kalbet! - Užsyrustynes Jurgis paszauke.

Na duosu penkis szimtus! - newos ne suprastdamas Powi-phas- ir pradejo isz masznoj pylt ant rta rublus sydabrynius.

Tu Powile pasylauk, pakolei asz ne uszpikes- - paszauke supikes Jurgis.

Pažuresyme, - paszauke Powiolas,- katras isz mudwieju apsyleis.- Jago ne nory pynig, tai asz paismu adgalos,- ir par dejo žert in maszna!

Ar-gi tu newydone nore-tum idant asz intaut už motyna waiku pynigus? Ar asz butau padukes, ar tu?

Juk tu paczos ne parduoy, ba ij prie manes pryguli, ne prie tawes.

Katre rankas pradejo žaužt.

Jurgis deł sawes wietos ne rado. Ne zinojo katras isz ju-dwieju ira jos patim; nes ij pastanawijo in rankas Powiło ne pasyduot. Tame pasklidio kaimie zine, jog Powiolas randasy pas Jurgi. Pradejo ryktis wysy pas Jurgius, Andrukas adbegu pyrmutinis. Powiolas norejo pasyrodit, kaipo iszmin-tingas žmogus, kurus jeszko taisybes.

Atsygržes in suejusus žmonis iare:

- Mano žmons, padarikite prowa tarp mudwieju, katras ira pyrmutiniu jos wiru? Ar ne pamenat mano weseiles? Ar ne-syranda mano metrykai?

Tai taisybe, metrykai ran dasy ir weseile pamename wysy suszuko. Nes par sawo nedora elgima patrotijot wale prie jos; juk ij is su Jurgiu eme szluba ir metrykai randasy.

Asz buwau brolouse, pa-szauke Andrukas.

Stojo pries ji Andrus.

Tu nesykisz, - tare Po-wiäs, - tu cze nieko ne turys, asz noru susytaikit su Jurgiu- - apekunu ne reikałaujem.

Na, na! tu nutilek, - pa-szauke keli bašta, - jis buwo pyrmutiniu jos apekunu, kada tu ja norejai nužudint.

Tada insydrasynes Jurgis, sznekejo daug.

Powiolas sudrebejo ir jau bu-tu parodes ka gali, nes susyweldes tare:

Kaze mynawot parejusus daigtus. Asz taw Jurgi kaibu, paskalbek su gaspadoreis, o wysy ta pasakis, jog asz turu taisybe ir iji prie manes pryguli, be jago caras deł manes sugra-zino luosybe, tai ir paeze.

Zinoma, kaip pas-mus cara pamynawoje, tai deł wysu bur-nas uždar ir dabar taip buwo. Wysy gafwas nuleido ir ne ži-nojo ka kalbet. Waituj nudawa, jog ir jis tury ka pasakit ir ant gało tare:

Ponas Powile, asz jums weła sakau, jog isz tos moteryszkes, kad ir ja gausy, tai nau-dos ne turesyte, ba ij ir pyrma tawes ne milejo; juk rasy deł sawes mergina jauna ir pato-gia!

Na tai prypyrsz ponas waite, tiktai patogesne už ja, - paszauke Powiolas, roditdamas ant Kates, kury po taisybei patogei iszrode. Wysy suziuro ant nežaimigos moteryszkes.

Powiolas prysyartyno prie jos, nes Jurgis ir Andrus paskuby-no ir užstojo jam kele. Powiolas astojo nog jos ir welniszkiu nusyjukos tare:

Tai wiruty, du ant wieno, o ant žmogaus kurys nory atimtie sawo pacze, ka darit, turu atsytrauky. Klausyk Jurgi! duosu taw 1,000 rublu!

Jurgis tilejo. Wysy pradejo klaust, už ka jam duoda 1,000 rublu? o dasyžinoja, pradejo kilnitis ir marmet, szauktamys:

Ka? ar jis kokin Totorys, jog moterys perka? Tai tu per-ki moterys, prakeikta szetone-kaip ant jomarko? Wysy pradejo artystis prie jo.

Andrus naudotdamas iz sumyszimo, paszauke: - Wirai! iszmeskime ta pagona!

Wos isztare, Powiolas atsylie-pe:

Kam turyte mane iszme-tynet, asz pats iszeisu, - jago ne nory deł manes ataduo-paczos gerumu, tai turu ant to cara! - Apsysuko ir iszejo, ne atsysweikines.

Wysy nutylo, - o paskui už kaip awilię. Kožnas sawysz-kaip kalbejo. - Žmonis pradejo rynktie, klausyje wienas pas kito ir kožnas giresy ka iszytare. Powiolas tuom laile iszejas ant kiemo, atsysukes in grincze pagrumojo su kumszte ir pa-szauke: - Pałaukit rupužes, ne reiks deł manes caro, asz pats wysy padarys.

In keles dienas wyskas nuty-

lo, Jurgis tiktai ir Katre nery, mawo, ije naktyms ne galejo užmigt ne galejo walgit, džiuwo matomai.

Andrus ne galejo in juos-du-zuret - wysaip pardestynejo.

Na ka dabar darit, - tare Jurgis in Andrus.

O ka, reike pyrmeuse da-żinot, katras prie jos prygulite, jago tu kumai, tada busy spa-kainas, jis paczos ne atyms - o jago ketintu butie jo, tai kitokes rodos ne ira, tiktai turetu-met begt in užrubebe- in Aus-tryje. Gaspadorysta pawesye-zentui, asz ir prysresu, o ir pasylke waikai skreudos ne tures. Prasyszaline, parbusyte koki kaika, pakolei to szetono kur kwaraba ne nunesz.

Jurgis susyruptyno labai nu-leido gaľva - atsyduoso.

Ar-gi mes dydelei nusy-dejant turetum kur swetymose žemese traukitis ir jesz-ko prygłaudos pas žmonis pa-mete gaspadorysta?

Nes, kumai! asz žinai jog jam tawo pati ne teks, ba ij pyrma numyrtu o ne in jo aankas patektu. Juk žinai, kaip ij tave mili....

Na ka asz dabar padarysu! - tare Jurgis.

Na tik nesyrupnyk deł-be-reikało - atsyduok ant manes o padarysime kaip pryguli- tai ira, ne daleisyme idant jam Katre tektu.

Andrus, ne iłgai trukus nu-ejo in miesta, idant dažydot, katram Katre teks. Sugrižo spakainas ir deł wysu papasa-kojo, jog norynt Powiolas likos luosas, nes prie paczos ir turto ne tury wales.

Andrus, ne iłgai trukus nu-ejo in miesta, idant dažydot, katram Katre teks. Sugrižo spakainas ir deł wysu papasa-kojo, jog norynt Powiolas likos luosas, nes prie paczos ir turto ne tury wales.

Buwo tika par wysa ziema. Powiolo kaime ne buwo mati-kaš-žin kur dingo. Wysy užmirszo.

(Tolaus bus.)

SALUNAS!

J. MILAUCKO

Mahanoy City, P. a.

Ten gausy wysokiu gerimu kajpo taj:

Anala. Mydaus. Rumo. wino. ir arletkos.

Cygaru ne gire, ba tie patis - giresi.

MALORUS.

A. Stankewicze

malawoje labai puikai, ne tik wysokius nemus nes in literas ant medzio ir ant styklo. Jago kas noretu apie ji dažinot, teguł paklauso kožno wie-no Shenoandohe P. a.

6-9-88

GERAUSE APTIEKA,

+ C. C. Hagenbuch'o +

Ant uli. Centre, Num. 22,
MAHANOY CITY, P. A.

Ne tik ten gausy wysokiu gidaūo, nes ir ro-dloje. Taipoe-gi randasy wysokiu farbos laejus warisz, parfomas kwepentys muijas wysoki szepetukal del danta ir kitoki dalkal.

10-8-88

In keles dienas wyskas nuty-

T. Kandulskis.

SHENANDOAH P. A.

GERAUSES

KRAUCZUS

ir

a g e n t a s

Szifflorcziu.

Dyra sutus iż gerauso ceikio ir taip

hygei, kaip kromuo gautu, ba apre-dala padaro no 10 iki 25 doleru o kel-nes pasuwa už try dol.

Taipoe-gi parduoda SZIPKORTES

pygeuse ant wysokiu žąjwu, baury ta pacze agentura ka Rajas-turejo. Sunce taipoe-gi pynigus in wysas dalyis swieto, tiesog in namus-ki ant wysokiu iszmaino. Ne užmysz-kite apie ta taisyngas wira kuri paži-nos pasuam.

30-7-88

LIETUWISZKAS

S A L U N A S

SZAŁTAS AŁUS

GARDI ARIELKA, SHENANDOAH P. A.

JURGI WASIUKIEWICZIU

ne toli no Readingo dipo. Wirai ne užmirekite.

23-8-88

KROMAS

gelezinio taworo

J. H. ENICH' O

MAHANOY-CITY P. A.

Ant uliczes west CENTRE, Nu. 22. Ten gan-
ypte wysokiu, darbinu noczin ir blekiu andu

10-8-88

DYDELE KRAUTUWE

Czebatu ir czeweriku

pas

SMOCZNSKA,

SHENANDOAH, Pa.

Gerause pasuwa czebatu no wysu szczeku-1-

-pacz darbinis. Jago noryt pynigus užsyci-dint, tai ne pas nieka ne ekjite, kaip tik pas.

6-9-88

GERAUSE USZEJGA

PAS

A. BANISZAUCKA

Shenoando P. a.

TEN GALIMA GAUT WYSOKIU

gerimu kokin tik kas

ori, o ir pool-table

23-8-88

Dydele krautuwe wysokiu drapanu. Shenandoah' P. a., pas L. Refowich.

THE WEEKLY SAULE

APRIL 18, 1888.

Subscription only Two Dollars per year.

REPRESENTS THE INTERESTS OF

ABOUT 150,000 LITHUANIANS

RESIDING IN THE UNITED STATES & CANADA.

Editor advertising

One line one dollar per year.

Two lines two dollars per year.

Three lines three dollars per year.

Four lines four dollars per year.

Five lines five dollars per year.

Six lines six dollars